Tweede Kamer
DER STATEN-GENERAAL

**Tussenrapportage EU-rapporteurs Circulaire Economie over de aangekondigde EU *Circular Economy Act***

aan Leden en plv. leden van de vaste commissie voor KGG
in afschrift aan Leden en plv. leden van de vaste commissies voor IenW en EUZA
van Jantine Zwinkels (CDA) en Dion Huidekooper (D66)
datum 17 november 2026
onderwerp Tussenrapportage EU-rapporteurs Circulaire Economie (over de aangekondigde EU *Circular Economy Act*)

**Introductie**

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft ons aangesteld als EU-rapporteurs Circulaire Economie (over de aangekondigde EU *Circular Economy Act*), met als belangrijkste doel de informatiepositie van de Kamer over de aangekondigde EU *Circular Economy Act* te versterken.[1] Op 18 juni jl. heeft de commissie IenW besloten het beleid rond circulaire economie (grotendeels) over te dragen aan de commissie Klimaat & Groene Groei (KGG). In dit kader is de commissie KGG in overweging gegeven het EU-rapporteurschap Circulaire Economie verder voort te zetten, waarna wij doorgegaan zijn met dit EU-rapporteurschap op basis van het eerder verstrekte mandaat.

Wij brengen tussentijds verslag uit over de gesprekken die wij de afgelopen periode hebben gevoerd met eerst een aantal relevante Nederlandse partijen en vervolgens met vertegenwoordigers van de Europese instellingen en bij de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de EU (zie bijlage 1).

**Terugkoppeling over de ondernomen activiteiten**

[1] Dit EU-rapporteurschap bouwt voort op het werk van de vorige EU-rapporteurs Circulaire Economie, die op 25 september 2025 hun eindverslag uitbrachten, vergezeld van meerdere aanbevelingen: https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=2025D41703

Het hoofddoel van de gevoerde gesprekken was om informatie te vergaren over de (verwachtingen bij de) aankomende EU *Circular Economy Act* (CEA). Allereerst is er navraag gedaan bij een aantal relevante partijen in Nederland over wat er speelt binnen een aantal vooraf geïdentificeerde aandachtspunten op het terrein van de circulaire economie, te weten de rol van vraagcreatie, hoe het staat met de interne markt voor secundaire grondstoffen en hoe (betere) business cases kunnen worden gemaakt voor circulaire bedrijven en koplopers. Dit alles in het licht van het bijdragen aan het behalen van de EU-klimaatdoelen, doelstellingen van het milieubeleid en het bereiken van strategische autonomie voor grondstoffen. Bij elk van deze aandachtspunten is ook telkens de koppeling gelegd met de vraag welke rol de EU *Circular Economy Act* zou kunnen vervullen. Vervolgens is ook een bezoek afgelegd aan de EU-instellingen in Brussel om navraag ten doen over het proces en de verwachte inhoud van het EU-voorstel voor de EU *Circular Economy Act*.

<u>Input voor de aangekondigde *Circular Economy Act* (CEA)</u>
Tijdens de gesprekken kwam het algemene beeld naar voren dat de transitie naar een volledig circulaire economie veel uitdagingen kent en dat de EU een belangrijke rol heeft te vervullen om deze knelpunten op te lossen en om circulariteit verder aan te jagen. Daarbij vormt de aangekondigde CEA een belangrijke kans en noodzaak om de komende jaren verdere stappen te kunnen zetten naar een circulaire economie, onder meer in verband met het belang van opschaling en level playing field. Nederland staat ook bekend als een koploper als het gaat om de circulaire economie. Daardoor is het voor lidstaten als Nederland die al standaarden hebben ontwikkeld, een belangrijk aandachtspunt om te voorkomen dat nieuwe EU wet- en regelgeving koplopers in de weg gaat zitten.

Tijdens de gesprekken werd ook gewezen op een aantal rapporten die relevant (kunnen) zijn voor de CEA. Allereerst op het recente rapport van de Wetenschappelijke Klimaatraad (WKR) over circulaire economie, waarin een functie- en productiegericht circulair economiebeleid wordt aanbevolen. Deze aanpak zou ook op het EU-niveau kunnen worden overwogen. Een rapport van de Europese rekenkamer uit 2023 geeft aan dat ondanks goede bedoelingen van de EU om de circulaire economie te bevorderen met wet- en regelgeving de uitvoering ervan vooralsnog achterblijft.[2]

*Harmonisatie en normering*
Een van de zaken die volgens de gesprekspartners in Nederland zou moeten worden opgepakt door de EU is harmonisatie, waar dat noodzakelijk is; de CEA zou moeten bijdragen aan uniformering van definities en de verdere totstandkoming van een interne markt voor secundaire grondstoffen. Het gaat hierbij om definities van onder meer einde-afval (criteria), afval, bijproducten en secundaire materialen. Een voorbeeld is duidelijkheid verschaffen over of iets afval is of als grondstof mag worden beschouwd. Daarbij wordt het belang benadrukt

[2] https://www.wkr.nl/actueel/nieuws/2026/03/26/circulair-versterkt-het-klimaat-de-economie-en-de-samenleving; https://www.eca.europa.eu/nl/publications/sr-2023-17

om in de CEA duidelijke bepalingen en voorschriften op te nemen ten behoeve van een gelijk speelveld en om uitvoeringsverschillen en verschillende eisen tussen de EU-lidstaten te voorkomen. Inzake de interne markt wordt geconstateerd dat deze voor bijvoorbeeld grondstoffen en afvalstoffen nog onvoldoende werkt. Een ander belangrijk aspect om de interne markt goed te kunnen laten functioneren is handhaving van EU wet- en regelgeving, onder meer door de douane aan de buitengrenzen van de EU.

Normeren is ook een terugkerend onderwerp in de gesprekken. De EU zou door meer te normeren de circulaire economie kunnen aanjagen. Een concrete suggestie die werd gedaan is het normeren van plastics. Meerdere gesprekspartners geven ook aan dat zij bij voorkeur op EU-niveau via de CEA wensen te normeren. Gewezen werd ook op de mogelijkheid om in de CEA (of onderliggende regelgeving) verdergaande en bredere eisen over recycling op te nemen (verplicht toepassen recyclaat, bijvoorbeeld als het gaat om glas, verpakkingen en/of secundaire grondstoffen). Een ander aandachtspunt voor de CEA is het behouden van samenhang met andere al bestaande EU-wetten, juist ook als het gaat om productontwerp, reparatie en hergebruik (zoals de *ecodesign* verordening en de *right to repair* richtlijn).[3]

Voor het onderwerp uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) zou de Commissie volgens gesprekspartners ook met voorstellen moeten komen. Zo zou de *governance* van UPV-systemen kunnen worden geharmoniseerd. Voor wat betreft uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) wordt standaardisatie van verplichtingen, productcategorieën en rapportageregels wenselijk geacht. Vanuit verschillende partijen in Nederland is aangedragen dat de UPV via de CEA uitgebreid zou kunnen worden door op de hogere treden van de R-ladder te sturen: niet alleen eisen stellen aan inzameling en recycling maar ook sturen op beter ontwerp en langere levensduur.[4] Ook prijsprikkels zouden hiervan onderdeel kunnen zijn.

*Business case*
Tijdens de gesprekken kwam naar voren dat op basis van de bestaande regelgeving een circulaire business case lastig is. Door via de CEA met nadere regelgeving te komen en knelpunten weg te werken kunnen volgens meerdere gesprekpartners verdienmodellen ook worden verbeterd. Het ontbreken van definities, standaardisatie en een interne markt wordt door meerdere gesprekspartners beschouwd als een belemmering voor het rondkrijgen van business cases.  Europese harmonisatie van real-time informatie en inzichten over investment drivers en gaps wordt ook belang geacht van, maar zal naar verwachting wel tijd kosten om te realiseren.[5] Ook moeten duurzame materiaalkeuzes en levensduurverlenging meer beloond worden, door het betrekken van scope 3-emissies (alle indirecte broeikasgasemissies in de waardeketen) en het verbranden van recyclebaar afval te verbieden en/of minder aantrekkelijk te maken.

[3] https://afvalcirculair.nl/circulair-ontwerp/overige-wet-regelgeving/

[4] https://www.rvo.nl/onderwerpen/circulaire-economie/r-ladder

[5] https://invest-nl.files.prepr.io/33pas4wuwzd1/invest-nl-jice-paper-europese-commissie.pdf

*Vraagcreatie*
Op het vlak van vraagcreatie benadrukken verschillende gesprekspartners dat overheden via publiek geld ook kunnen sturen. Een afnamegarantie bij circulaire producten zou een instrument kunnen zijn om investeringen los te maken. Daarbij wordt gewezen op inkoopmacht van de overheid bij bijvoorbeeld woning- en wegenbouw, die sterker kan worden ingezet. Het is ook belangrijk dat ambities zoals opgenomen in een Betonakkoord in de praktijk ook worden omgezet naar uitvragen en resultaten in aanbestedingen waarin duurzaamheid in de gunning echt wordt meegewogen. Op EU-niveau zouden verplichtingen kunnen worden voorgesteld voor overheden om bij aanbestedingen te kiezen voor circulaire producten (‘groen aanbesteden’).

*Kritieke grondstoffen*
Om minder afhankelijk te worden van kritieke grondstoffen uit derde landen, zou de EU volgens meerdere gesprekspartners meer kunnen inzetten op het recyclen van kritieke grondstoffen die al in producten in de EU aanwezig zijn. Ook zouden er eisen kunnen worden gesteld in bijvoorbeeld de CEA over het aandeel (kritieke) grondstoffen dat (via recycling) uit de EU afkomstig moet zijn. Het Nederlandse bedrijfsleven geeft ook terug dat het behoud van grondstoffen een belangrijk punt is. Zij zien het ook als een strategische opgave.

*Fiscale maatregelen en financiële ondersteuning*
In algemene zin wordt door gesprekspartners aangegeven dat het welkom zou zijn als vanuit de EU meer financiële middelen voor de circulaire economie beschikbaar worden gesteld. Er wordt op gewezen dat innovatiesubsidies een nuttig instrument kunnen zijn, ook voor het opschalen voor de toepassing van secundaire materialen en levensduur-verlenging. Een van de gesprekspartners wees ook op het geschikter maken voor circulariteit van bestaande EU-fondsen. De eisen om gebruik te kunnen maken van bestaande regelingen, het bestaan van verschillende loketten en onduidelijkheid over welke budgetten beschikbaar zijn, maken het aanvragen van financiële ondersteuning voor circulariteit ingewikkeld. Garantiestellingen vanuit de EU bij circulaire projecten zouden een belangrijke rol kunnen spelen in de opschaalfase.

Tijdens de gesprekken kwam ook de mogelijkheid ter sprake om prijsprikkels via de CEA door te voeren ter bevordering van de circulaire economie. Enkele gesprekspartners wezen op de mogelijkheid om een Europese belasting of heffing voor te stellen op fossiele grondstoffen bestemd voor de productie van plastic. Een dergelijke prijsprikkel zou het recyclen van plastic aantrekkelijker maken. Op dit moment is plastic onbelast in de EU en is sprake van oneerlijke concurrentie met derde landen (zoals China en de VS). Via wijzigingen in de belastingen (btw) zou de circulaire economie ook aangejaagd kunnen worden. Een al langer levende wens (zie ook voorgaande rapporten van EU-rapporteurs circulaire economie) die ook naar voren kwam is om tweedehands producten en arbeid bedoeld om te repareren minder te belasten.

Verwachte inhoud EU *Circular Economy Act* (CEA)
Binnen de Europese Commissie (hierna: Commissie) zijn DG ENVI (milieu) en DG GROW (economie) verantwoordelijk voor het opstellen van de CEA. Tijdens een bezoek aan de EU-instellingen door de EU-rapporteurs Circulaire Economie in Brussel in juni 2026 heeft een gesprek plaatsgevonden met DG ENVI. De Commissie geeft aan dat met het huidige beleid de doelen van gebruik van circulaire materialen niet worden gehaald en een nieuwe EU-wet om de circulaire economie aan te jagen nodig wordt geacht. De Commissie erkent ook dat de huidige marktomstandigheden niet gunstig zijn voor de totstandkoming van een circulaire economie. Daarbij wordt ook verwezen naar de resultaten van de consultatie over de CEA uit 2025.[6] Tijdens het bezoek aan Brussel in juni 2026 was de Commissie nog bezig met het opstellen van de effectbeoordeling (*Impact Assessment*) voor het EU-voorstel en lagen nog geen concrete teksten op tafel; wel was de Commissie in staat op hoofdlijnen te delen welke richting het EU-voorstel uit zal gaan. De Commissie wil via drie pijlers de CEA gaan uitwerken:
1) harmonisatie van regels om de interne markt te versterken. Het gaat daarbij mogelijk om definities, procedures, rapportage vereisten en regelingen.
2) Economische prikkels creëren t.b.v. een business case voor circulaire economie.
3) Ook wil de Commissie aandacht voor kritieke grondstoffen.

De mogelijkheid is dat de CEA een allesomvattende verordening wordt, maar het zou ook in de vorm van een pakket (met daarin verschillende voorstellen) kunnen worden uitgebracht. Op basis van de gevoerde gesprekken lijken een aantal bestaande EU-wetten op het terrein van circulaire economie te worden gewijzigd via de CEA. Het zou daarbij gaan om de Kaderrichtlijn afval en de Richtlijn over het storten van afvalstoffen, die vermoedelijk een verordening worden en waarin ook inhoudelijke wijzigingen zullen worden voorgesteld. De WEEE-richtlijn (*Waste of Electrical and Electronic Equipment*) zal ook mogelijk worden vervangen door een verordening. Door richtlijnen te wijzigen in verordeningen werken bepalingen hierin rechtstreeks door en dat komt de harmonisatie ten goede.

De CEA moet gezien worden als een stap, waarin de Commissie wil voortbouwen op bestaande wetgeving en dat wat werkt in de lidstaten verder wil brengen. De Commissie benadrukte tijdens de gesprekken dat de inhoud aan verandering onderhevig kan zijn en dat het College van Commissarissen een beslissende stem zal hebben over de inhoud van het voorstel in definitieve vorm. Gelet op de situatie in het Midden-Oosten, die aantoont dat afhankelijkheden risico's inhouden en deze dienen te worden afgebouwd, is er wel brede steun voor het bevorderen van circulariteit. Het voorstel wordt verder gezien als ondersteunend aan het behalen van de klimaatdoelen.

*Versterking interne markt*
De Commissie geeft aan dat goederen als textiel en batterijen in de gehele EU worden verkocht, maar dat de interne markt voor circulaire materialen, grondstoffen en afvalstoffen

[6] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14812-Circular-Economy-Act_en

nog niet goed functioneert. Daarom wil de Commissie met geharmoniseerde regels komen. Nu nog zijn er per lidstaat bijvoorbeeld verschillende heffingen. De criteria die hieraan ten grondslag liggen wil de Commissie bekijken en waar mogelijk gelijktrekken. Ook ontbreken eenduidige definities. De Commissie wil daarom met Europese definities en criteria komen, bijvoorbeeld voor wat (wel en geen) afval (einde-afvalcriteria) is en van bijproducten. Ook wil de Commissie mogelijk werken aan een (wederzijdse) erkenning (tussen lidstaten) voor producten die met gerecyclede inhoud uit de EU gemaakt zijn. De Commissie wil hiertoe een kader voorstellen waarbinnen lidstaten de mogelijkheid krijgen om bezwaar te maken tegen een erkenning door een andere lidstaat. Informatiedeling zal in dit kader ook belangrijk worden. De Commissie zegt ook te kijken naar het hervormen van bestaande uitgebreide productenverantwoordelijk (UPV)-regelingen. De Commissie wil bij de voorstellen tot harmonisatie ook rekening houden met nationale verschillen. Tijdens de gesprekken in Brussel werd door enkele gesprekspartners erop gewezen dat de Commissie zal moeten gaan van 27 systemen naar 1 systeem en daarnaast rekening moeten houden met zowel koplopers als landen die nog achterlopen met circulair beleid. Voor Nederland is het daarom van belang ervoor te waken dat door Europese harmonisatie voorschriften in Nederland mogelijk minder streng zullen worden.

*Economische prikkels*
De Commissie overweegt ook met economische en fiscale prikkels te komen. Dit moet bijdragen aan de business case voor circulaire materialen en goederen. De Commissie is nog aan het onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om belastingen te vergroenen, zoals bijvoorbeeld het verlagen van de btw voor secundaire grondstoffen en tweedehands goederen. De verwachting is dat in de loop van 2027, dus na publicatie van de CEA, mogelijk een circulair belastingpakket zal worden uitgebracht. De Commissie is zich bewust van het feit dat de Raad op het gebied van belastingen op basis van uniformiteit besluit en dat dit het lastig maakt om op dit terrein wijzingen door te voeren. Over financiering geeft de Commissie aan dat er geen nieuwe enveloppe met geld voor circulaire economie komt vanuit de EU.

*Recycling kritieke grondstoffen*
De Commissie zegt ook bijzondere aandacht te hebben voor (recycling van) kritieke grondstoffen (*critical raw materials*). De Commissie wil met de CEA bijdragen aan het minder afhankelijk worden van kritieke grondstoffen en energie-intensieve materialen (zoals staal en glas) uit het buitenland. Daarbij wordt gekeken naar het verzamelen, recyclen en hergebruik van kritieke grondstoffen. Via de CEA wil de Commissie de marktomstandigheden creëren om recycling van kritieke grondstoffen economisch haalbaar te maken.

*Aandacht voor balans regeldruk verminderen en aanjagen circulaire economie*
Een opgave waar de Commissie voor staat bij het uitbrengen van de CEA is het vinden van een balans tussen administratieve lasten, hoeveelheid regels en milieueffecten.
Binnen de Commissie zelf staat vereenvoudiging van wetgeving om zo regeldruk te verminderen hoog op de agenda, hetgeen mogelijk op gespannen voet zou kunnen staan met

het aanjagen van de circulaire economie via normering en via EU-harmonisering (wel deels ter vervanging van nationale regels). Zo werd in een op 10 december 2025 uitgekomen EU-voorstel ("Milieu Omnibus") met vereenvoudigings-voorstellen op terrein van circulaire economie, ook op het gebied van UPV voorstellen tot vereenvoudiging gedaan.[7] De verwachting bij enkele gesprekspartners is dat de Commissie in de CEA wel met nieuwe circulaire economie eisen zal komen, maar dat deze gepaard zullen gaan met zo min mogelijk administratieve lasten. Om de circulaire economie te stimuleren zal ook aanvullende wet- en regelgeving nodig zijn.

*Andere voor de circulaire economie belangrijke EU-voorstellen*
Een voor de circulaire economie belangrijk wetgevingsvoorstel dat al is uitgekomen, is de op 9 september jl. uitgebrachte herziening van de EU-wetgeving op het terrein van publieke aanbestedingen. In het voorstel wordt overheden de mogelijkheid geboden bij aanbestedingen verplichtingen met betrekking tot de bevordering van de circulaire economie op te nemen.[8] Dit wetsvoorstel is momenteel in onderhandeling dus is nog niet vastgesteld. De Commissie geeft aan dat het ook via andere EU-wetgeving(svoorstellen) tracht de circulaire economie te bevorderen, zoals de *Industrial Accelerator Act*, *Critical Raw Materials Act* en *Net Zero Industry Act*.

<u>Positie kabinet en eerste inschatting krachtenveld</u>
Het kabinet heeft in 2025 een non-paper met de Nederlandse wensen voor de CEA bij de Commissie aangeboden, waaruit blijkt dat het kabinet voorstander is van een ambitieus pakket.[9]

Een eerste voorlopige inschatting van het krachtenveld is dat Nederland in de kopgroep zit van ambitieuze landen, samen met België, Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Zweden, Denemarken, Finland en Oostenrijk. Op 24 juni jl. hebben België, Luxemburg en Nederland nog een gezamenlijk non-paper uitgebracht met daarin de wens voor een ambitieuze CEA.[10] Verschillende andere EU-lidstaten zijn echter nog minder ver gevorderd met hun plannen voor het komen tot een circulaire economie, waardoor het onwaarschijnlijk is dat de Commissie met een heel ambitieus voorstel voor een CEA zal komen. Er zijn daarbij ook EU-lidstaten die zorgen hebben over verdere harmonisatie op terrein van circulaire economie.[11] De verwachting is verder dat per productgroep de lidstaten wisselende standpunten zullen innemen over circulariteitseisen. Zo ligt circulariteit binnen de auto-industrie lastig bij de auto producerende landen.

---

[7] https://open.overheid.nl/documenten/069eaec1-5508-47f3-a637-071f61ee056c/file

[8] https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/proposal-regulation-public-contracts-and-concessions_en; voor de kabinetsappreciatie van de EU-aanbestedingsverordening, zie hier: https://open.overheid.nl/details/489dd356-5f3e-4d5e-9571-a117bbd869b9

[9] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2025/10/20/bijlage-2-nl-non-paper-circular-economy-act

[10] https://www.benelux.int/wp-content/uploads/2026/06/Benelux-non-paper-on-the-CEA-25.06.2026.pdf

[11] https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/core/api/front/document/124321/download

Binnen het Europees Parlement lijkt sprake van steun voor de circulaire economie in algemene zin. Met name aan de rechterzijde van het EP zijn de grotere fracties wel voorzichtig met nieuwe lasten vanwege de dereguleringsagenda van de EU. De discussie over circulaire economie wordt binnen het EP verder gekoppeld aan andere thema's, zoals concurrentievermogen en strategische autonomie. Afvalstromen worden gezien als grondstof en dragen bij aan het minder afhankelijk zijn van grondstoffen van buiten de EU.[12] Binnen het EP is ook discussie geweest over het mogelijk stellen van regels over de export van bepaalde grondstoffen (metalen en kritieke grondstoffen uit *e-waste*).

Proces en tijdlijn

Tijdens de gesprekken in Brussel in juni 2026 leek de verwachte publicatiedatum september 2026 nog haalbaar, maar inmiddels is bekend dat het EU-voorstel in november of december 2026 zal verschijnen. Op het moment van schrijven is het de verwachting dat de EU CEA op 2 december 2026 zal worden gepubliceerd. Na publicatie gaan er naar verwachting zo'n 2 jaar aan onderhandelingen vooraf voordat de nieuwe EU CEA in definitieve vorm kan worden vastgesteld.

**Vervolg EU-rapporteurschap**

Het voornemen is om, zodra de EU *Circular Economy Act* is uitgebracht, de commissie KGG nader over de inhoud te informeren en met een behandelvoorstel te komen.

Jantine Zwinkels en Dion Huidekooper

[12] https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2026/782628/EPRS_BRI(2026)782628_EN.pdf

**Bijlage 1**

Wij hebben met de volgende personen gesproken in het kader van het EU-rapporteurschap Circulaire Economie:

1. Themahoofd Circulaire Economie bij het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), mevrouw Sonja Kruitwagen
2. Senior wetenschappelijk onderzoeker bij het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), de heer Aldert Hanemaaijer
3. Directeur bij de Vereniging van Circulaire ondernemers (NVCE), mevrouw Klaske Kruk
4. Programmamanager bij de Vereniging van Circulaire ondernemers (NVCE), mevrouw Iris Voorwerk
5. Senior EU Affairs manager bij InvestNL, mevrouw Marjolein van Noort
6. Senior Business Development Manager Circular Economy bij InvestNL, de heer Jeroen Derkx
7. Public Affairs Advisor bij Future Up, de heer Pieter Lossie
8. Director Advocacy bij Future Up, mevrouw Marije Perdon
9. Public Affairs Manager bij Renewi, de heer Roland Amoreus
10. Directeur Duurzame Ontwikkeling bij Koninklijke Heijmans NV, de heer Robert Koolen
11. Beleidsadviseur Bestuurlijke Zaken en Omgeving bij de Efteling, de heer Sjoerd Vrijburg
12. Hoofd Circulariteit bij Decathlon, de heer Laurens Nolet
13. Director Competitive Circular Economy & Clean Industrial Policy bij directoraat-generaal Milieu van de Europese Commissie, de heer Aurel Ciobanu-Dordea
14. Legal officer bij directoraat-generaal Milieu van de Europese Commissie, de heer Casper Klos
15. Assistant to the Director bij directoraat-generaal Milieu van de Europese Commissie, de heer Zack Nhan
16. Lid van het Europees Parlement, de heer Gerben Jan Gerbrandy
17. Lid van het Europees Parlement, mevrouw Ingeborg ter Laak
18. Beleidsadviseur Klimaat en Milieu in het Europees Parlement, mevrouw Siri de Vrijer
19. Milieu attaché bij de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de EU, mevrouw Esmée Ramaaker
20. Douane attaché bij de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de EU, de heer Frank Heijmann
21. Hoofd team Europees Parlement bij de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de EU, de heer Arne Bartelman
22. Lid Kabinet van Eurocommissaris voor milieu, waterweerbaarheid en een concurrerende circulaire economie Jessika Roswall, de heer Luis Planas Herrera